

Ordlista

Utöver dessa definitioner gäller i tillämpliga fall definitioner enligt miljöbalken 15 kap. samt avfallsförordningen (2001:1063).

Abonnemang	Reglering av förhållandet mellan renhållaren och fastighetsinnehavare eller nyttjanderättsinnehavare sker genom abonnemang.
Aerob	Som fordrar syre (SAOL).
Aerob behandling	Behandling av bioavfall med tillgång till/tillförsel av syre, exempelvis kompostering.
Aktiv fas	Den period som sträcker sig från första tillfället då avfall tas emot vid en deponi till dess deponeringen har upphört och aktiva åtgärder för kontroll och utsläpps begränsning inte längre behövs. Den aktiva fasen innefattar både driftsfas och efterbehandlingsfas.
Anaerob behandling	Behandling av bioavfall utan tillgång till/tillförsel av syre, exempelvis rötning.
Aska	Se rökgasreningsrest respektive slagg.
Avfall	Varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori enligt avfallsförordningen (2001:1063) och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, 15 kap 1 §, (1998:808) Miljöbalken.
Avfallshantering	Verksamhet eller åtgärd som utgörs av insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall, se 15 kap 3 §, (1998:808) Miljöbalken.
Avfallsinnehavarens ansvar	Den som innehar avfall skall se till att avfallet hanteras på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt, se 5a §, (1998:808) Miljöbalken.
Avfallsproducent	Var och en som bedriver verksamhet som ger upphov till avfall (ursprunglig) producent eller var och en som genom förbehandling, blandning eller andra förfaranden ändrar avfallens art eller sammansättning. (NSF 2004:10).
Avfallsslag	Indelning av avfall med hänsyn till källa.
Avfallstyp	Indelning av avfall med hänsyn till innehåll eller lämplig behandling.
Bala	Packa samman och eventuellt binda samman till balar, till exempel inför mellanlagring eller för att få ett lätthanterligt material.
BAT	(bästa tillgängliga teknik), rättesnöre för vilket system som ska väljas utifrån ett miljöperspektiv med hänsyn till vad som kan anses ekonomiskt rimligt.

BDT-anläggning	Enskild avloppsanläggning med anslutning från bad, disk och tvätt.
BTEX	Bensen, toluen, etylbensen och xylen.
Behandling	Användning av fysikaliska, termiska, kemiska eller biologiska metoder, inklusive sortering, som ändrar avfallets egenskaper så att dess mängd eller farlighet minskas, hanteringen underlättas eller återvinning gynnas.
Bioavfall	Biologiskt lättnedbrytbart avfall, dvs. den del av det organiska avfallet som på kort tid kan brytas ner i biologiska processer, exempelvis mat- och trädgårdsavfall (jämför organiskt avfall).
Biocell	Cell där bioavfall bryts ner i en syrefri process och deponigas tas tillvara.
Biogas	Gas som bildas vid syrefri nedbrytning av biologiskt material, huvudsakligen bestående av metan och koldioxid.
Biologisk behandling	Återvinning av humus, näring och/eller energi ur bioavfall genom aerob eller anaerob behandling.
Biologiskt avfall	Se bioavfall.
Bortskaffande	Sådana förfarande som anges i bilaga 5 till Avfallsförordningen (2001:1063), bland annat deponering.
Bring-system	Insamling av källsorterat avfall på en central plats, exempelvis återvinningsstation, i motsats till hämtning vid fastigheten.
Brännbart avfall	Sådant avfall som brinner utan energitillskott efter det att förbränningsprocessen startat, se 4 §, (2001:1063) Avfallsförordningen.
Bortskaffande av avfall	Med bortskaffande av avfall avses de förfaranden som anses i bilaga 5 till avfallsförordningen (2001:1063).
Bygg- och rivningsavfall	1) Avfall som uppkommit vid nybyggnad, tillbyggnad, renovering, ombyggnad eller rivning av byggnad. 2) Avfall som härrör från byggande eller rivning av byggnader eller anläggningar.
Celldeponering	Deponering där avfall med olika egenskaper skiljs åt genom deponering inom särskilda områden, celler.
Deponi	Kontrollerat upplag för avfall som inte avses flyttas.
Deponigas	Biogas som bildas vid syrefria processer i en deponi.
Deponirest	Avfall som inte går att kompostera, förbränna eller återvinna.
Dioxin	Samlingsnamn för 210 klororganiska föreningar, varav 17 stycken är mycket giftiga och anrikas i fettvävnad.
Dragväg	Den sträcka renhållaren måste flytta kärlet från hämtstället till hämtningsfordonet och tillbaka igen.

Driftsfas	Del av den aktiva fasen som omfattar tiden från första tillfället då avfall tas emot vid en deponi fram till dess att deponin är sluttäckt.
DOC	Löst organiskt kol.
Elektriskt och elektroniskt avfall (Waste Electric and electronic Equipment, WEEE)	Avfall från elektriska och elektroniska produkter inklusive alla komponenter, utrustningsdelar och förbrukningsvaror som har haft en elektrisk eller elektronisk funktion, se 6 §, (2001:1063) Avfallsförordningen.
Energiåtervinning	Tillvaratagande av el/värme som alstras i en anläggning för avfallsförbränning eller av gas från organiska ämnen, till exempel i en rötningsanläggning eller på en deponi.
Farligt avfall	Avfall som har en eller flera farliga egenskaper, till exempel giftigt, cancerframkallande, explosivt eller brandfarligt, se 4 §,(2001:1063)Avfallsförordningen.
Fastighetsinnehavare	Den som äger fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
Fastighetsnära insamling	Insamling på de fastigheter där avfallet uppkommit.
Fragmentering	Mekanisk behandling för att minska föremålens storlek genom rivning, kapning eller andra metoder.
Fritidshus	Den fastighet som används för privathushåll under begränsad tid av året.
FTI	Förpacknings- och Tidningsinsamlingen.
Förpackningar	Definition, se Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar.
Förpackningsavfall	Definition, se Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar.
Grovsopor/grovavfall	1)Hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl, se NFS 2004:4, 4 §. 2) Hushållsavfall som på grund av sin skrymmande karaktär kräver särskild hänsyn vid hanteringen (EN 13965-1).
Grundavgift	Avgift som avser att bl.a. täcka kostnader för service och administration samt nedlagda deponier.
Grundläggande karakterisering	En noggrann bestämning, enligt standardiserade provningsmetoder av avfallets sammansättning, dess lakningsbeteende på kort och lång sikt, avfallets övriga karakteristiska egenskaper samt dess beteende i en deponi.
Heterogent avfall	Avfall som består av stycken eller delar med olika egenskaper
Homogent avfall	Avfall där hela avfallsvolymen har samma egenskaper. Exempel på homogent avfall är enligt NV. AR till NFS 2004:4

	5§ jord, sand gjuterisand, tjärasfalt och sorteringsrest från central sortering med efterföljande krossning och siktning.
Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet	Avfall som kommer från hushåll och avfall från annan verksamhet som till sin typ eller sammansättning liknar det avfall som kommer från hushåll, se (1998:808) Miljöbalken 15 kap 2 §. Se även Naturvårdsverkets definition av jämförligt avfall.
Icke brännbart avfall	Avfall som inte kan förbrännas även om energi tillförs, exempelvis sten, metaller.
Icke-farligt avfall	Avfall som inte är farligt avfall enligt definitioner i avfallsförordningen (2001:1063), är sådant avfall som inte är markerat med asterisk(*) i bilaga 2 eller annat avfall som har en eller flera av de egenskaper som anges i bilaga 3 i samma förordning.
Inert avfall	Avfall som inte kan ge upphov till störande reaktioner med ämnen det kommer i kontakt med, exempelvis sten och grus, se (2001:512)Deponeringsförordningen 3 §.
Innehavare	Avfallsproducenten eller den fysiska eller juridiska person som innehar avfallet.
Insamling	Uppsamling, sortering eller blandning av avfall för vidare transport, se (2001:1063)Avfallsförordningen 4 §.
Kompaktor	Fordon som används för att sönderdela och packa avfallet (minska avfallsvolymen) på en deponi.
Kompostering	Biologisk hantering där biologiskt avfall bryts ner under förbrukning av syre (jämför rötning).
Kontroll på plats	Snabba kontrollmetoder för att bekräfta att ett visst avfall är detsamma som det som har genomgått grundläggande karakterisering och överensstämmelseprovning och det som har beskrivits i de medföljande handlingarna. Den kan bestå i enbart en okulärbesiktning av en avfallslast före och efter lossning vid deponi.
Källsortering	Sortering som utförs där avfallet uppstår, t.ex. i hushållet.
Kärl- och säckavfall	Den del av hushållsavfallet som läggs i kärl eller säck, det vill säga exklusive avfall till materialåtervinning, grovavfall och farligt avfall.
Köksavfall	Matavfall som härrör från hushållsmatlagning ANM: Köksavfall inbegriper även matavfall från storkök. Köksavfall med biologiskt ursprung som genom sin struktur och sammansättning lätt bryts ner och som är utan inblandning av annat avfall.
Lakvatten	Vätska som rinner genom, tränger ut ur eller finns i avfall under deponering, mellanlagring eller transport.
Latrin	Avfall som består av mänskliga exkrementer inneslutna i en septiktank eller en kloakbrunn.

Liner	Tätning i deponi, ofta bestående av fler lager, för att förhindra nederbörd att tränga ner i deponin eller samla upp lakvatten.
L/S	Förhållande mellan vätska och fast material.
Lättnedbrytbart avfall	Avfall som lämpar sig för kompostering eller rötning.
Matavfall	Livsmedelsavfall från livsmedelskedjan (hushåll, restauranger, storkök, butiker och livsmedelsindustrin) som av kommersiell eller annan orsak inte gått till konsumtion.
Materialutnyttjande	En upparbetning i produktionsprocess av avfallsmaterialet till det ursprungliga ändamålet eller till andra ändamål. I begreppet ingår biologisk behandling. Energiutvinning ingår inte i begreppet.
Materialåtervinning	Se återvinning.
Miljöstation	Vanligtvis bemannad mindre anläggning för mottagning av hushållens farliga avfall.
Monolitiskt avfall	Avfall i form av en stor, fast och sammanhängande enhet med homogena egenskaper (monolit, av grekiskans monos=en och lithos=sten).
Nyckelparametrar	Parametrar som är avgörande för avfallens egenskaper och som vid överensstämmelseprovningen kan användas för att avgöra om avfallet har förändrats i jämförelse med den grundläggande karakteriseringen.
Nyttjanderättsinnehavare	Den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastigheten, till exempel genom arrende, bostadsrätt eller hyresrätt.
Organiskt avfall	Avfall som innehåller organiskt kol, exempelvis biologiskt avfall och plastavfall (jämför bioavfall), se (2001:1063) Avfallsförordningen 4 §.
Producent	Den som yrkesmässigt tillverkar, för in till Sverige eller säljer en vara eller en förpackning (varuproducent) eller den som i sin yrkesmässiga verksamhet frambringar avfall som kräver särskilda åtgärder av renhållnings- eller miljöskäl, se (1998:808) Miljöbalken 15 kap 4 §.
Producentansvar	Producenters ansvar för vissa utpekade produkter under hela dess livscykel inklusive design, produktion och omhändertagande som avfall.
Provning	Bestämning av en eller flera egenskaper enligt en rutin exklusive provtagning.
Renhållaren	Den eller de som kommunen utsett att utföra avfallsverksamheten i kommunen.
Rökgasreningsrester	Samlingsnamn för en finkornig fraktion som uppstår vid rening av rökgaserna och består av pannaska, flygaska,

	filterkaka från slangfilter samt slam. Rökgasreningsresterna deponeras som farligt avfall.
Rötning	Anaerob (syrefri) behandlingsmetod för bioavfall där biogas bildas (jämför kompostering).
Slagg, slaggrus	Material som inte är brännbara eller inte förångas vid förbränning, till exempel glas, porslin, järnskrot och stenliknande material (grus med mera). Sedan större föremål samt metallrester sorterats bort och materialet siktats får man slaggrus.
Stabilt, icke-reaktivt avfall	Avfall vars utlakningsegenskaper inte kommer att försämrans på lång sikt under normala deponiförhållanden eller i samband med förutsebara olyckor: <ul style="list-style-type: none"> - i själva avfallet (exempelvis genom biologisk nedbrytning) - under inflytande av långsiktiga omgivningsförhållanden (exempelvis vatten, luft, temperatur, mekanisk påverkan) - genom inverkan på annat avfall (inbegripet avfallsprodukter som lakvatten och gas).
Tillsyn	Kontroll från myndighet över verksamhet som bedriver viss verksamhet, särskilt miljöfarlig sådan.
TOC	Totalt organiskt kol.
Trädgårdsavfall	Biologiskt avfall från trädgårdsskötsel.
Täckning	Material på deponi, ofta i flera lager, för att dränera lakvatten, förhindra regnvatten att tränga ner och ibland för att hindra avfallet att blåsa iväg. Mellantäckning läggs mellan lager av avfall, sluttäckning i ett tjockare lager överst, ibland med en avslutande plantering.
Verksamheter	Industrier, affärsrörelser, vård- och serviceinrättningar samt föreningar och företag.
Verksamhetsutövare	Ett företag, organisation eller ideell förening som bedriver verksamhet där avfall uppstår.
Vitvaror	Vanligen större hushållsprodukter, typ diskmaskin, tvättmaskin och kylmöbler. Någon absolut definition finns inte.
Återanvändning	Användning av en kasserad produkt utan föregående förädling. Definition, se även Förordning (1997:185) om producentansvar för förpackningar
Återvinning (Recycling)	Användning av material, näringsämnen eller energi från avfall, se återvinningsförfarande, bilaga 4 till Avfallsförordningen (2001:1063).
Återvinningscentral, (ÅVC)	En bemannad mottagningsanläggning för mottagning av grovavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall, producentansvarsmaterial, etc.
Återvinningsstation	Obemannad anläggning där hushåll kan lämna förpackningar och returpapper som omfattas av

(ÅVS)	producentansvarförordningen (SFS 1997:185, SFS 2005:221).
Överensstämmelse- provning	Undersökning av att avfall som skall deponeras överensstämmer med resultaten från provningen i den grundläggande karakteriseringen och där sådana finns gällande mottagningskriterier för den deponiklass där avfallet skall deponeras.

Källor: Avfall Sverige, Svensk avfallsterminologi (1998, AFR-rapport 217),
1000 Terms in Solid Waste Management (1992, ISWA) samt Svensk Författningssamling
och Naturvårdsverkets Författningssamling

050120